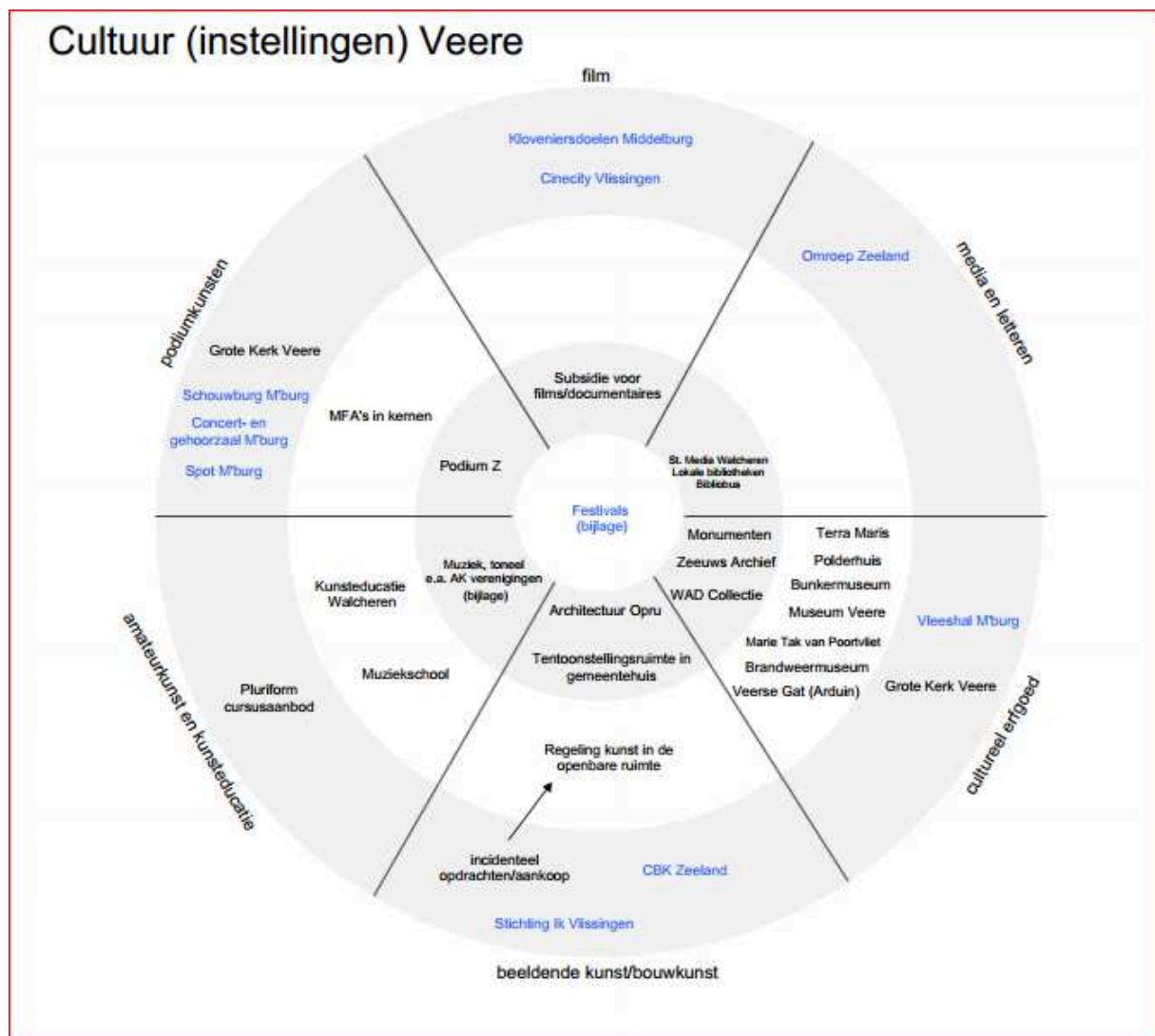

Plan van aanpak Kijk op Cultuur Veere 2017-2018

Aanleiding

Omdat de loopduur van een aantal beleidsnota's (Culturele Agenda 2015-2016 en de beleidsnota Kostelijk en Kostbaar, musea en presentatieruimten in Veere 2013-2016) op het gebied van cultuur is verlopen, is een heroriëntatie gewenst. We vragen ons dan vooral af wat onze rol t.o.v. cultuur de komende jaren zou kunnen zijn. De samenleving ontwikkelt zich meer naar een participatiesamenleving. Ook op financieel gebied ziet de het culturele veld er anders uit dan een aantal jaren geleden. Sommige onderdelen van cultuur zijn opgepakt door culturele ondernemers. Anderzijds profiteren ondernemers ook van culturele overheidsinvesteringen. Terwijl de sporen van de crisis nog steeds merkbaar zijn, is er na tijden van bezuiniging nu weer meer mogelijk.

Het tijdpad van informatie, oordeelsvorming en besluitvorming is met het oog op de verkiezingen en het nieuwe coalitieprogramma zo gepland dat de voorbereidingen dit jaar nog plaatsvinden, het opiniërende raadsvoorstel wordt in januari voorgelegd. Het is mogelijk dit ook uit te stellen tot de eerste raadsvergadering van de nieuwe raad in april 2018. Besluitvorming plannen we dan net voor de zomer 2018 in juni of begin juli.

Ter inleiding

Cultuur is altijd en overal. In al onze communicatie, ons non-verbale gedrag en onze gedachten verwoorden en verbeelden we de cultuur waarin we leven.

Cultuur die voortdurend in ontwikkeling is en ook zal blijven.

Cultuur geeft in brede zin vorm aan ons heden en aan ons gezamenlijk verleden. Ze verwoordt en verbeeldt onze identiteit en onze waarden.

In gemeentelijk cultuurbeleid hebben we met dit bovenstaand fenomeen te maken. Er zijn veel definities van cultuur die even zovele visies op het begrip weergeven. Een werkbare zienswijze komt vanuit de oorspronkelijke betekenis van het woord cultuur: verbouwen (cultiveren). Cultuur gaat in die zin om maken, scheppen, creëren. Cultuur is er niet vanzelf, maar wordt gemaakt door mensen. Door te scheppen, of dat in de vorm van muziek, een schilderij, een toneelstuk of nog iets anders is, geven mensen betekenis aan de wereld om hen heen. Cultuur is dan ook een weerspiegeling van de tijd. In deze nota richten wij ons op alle vormen van kunst en cultuur, dat wil zeggen amateurkunst, cultuureducatie, podiumkunsten, beeldende kunst, cultureel erfgoed, literatuur, media en volkscultuur.

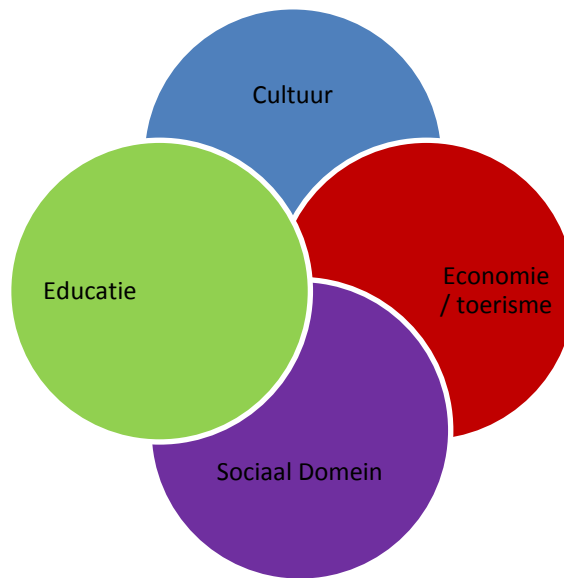
Huidige situatie

Op basis van een veel gebruikt model (figuur) hebben we het culturele veld van Veere in kaart gebracht. Het is een inventarisatie van structureel gesubsidieerde instellingen en gemeenschappelijke regelingen, aangevuld met voor zover bekend niet gesubsidieerde instellingen (bijlage 9). Op een aantal onderdelen zijn regionale en provinciale instellingen actief. Deze zijn ook in het schema opgenomen (blauw) en worden ook in het plan van aanpak benoemd. Het betreft hier veelal instellingen die alleen door Middelburg en Vlissingen worden bekostigd. Op basis van het projectenbudget cultuur/ akkerparels en cultuur toeristisch actieplan subsidiëren we incidenteel activiteiten. Het overzicht van het laatste jaar is bijgevoegd. (blz. 10)

Binnenin de cirkel staan de festivals (bijlage 2) elke gemeente heeft een paar festivals. De eerste ring is een weergave van wat bij gemeenten tot ongeveer 30.000 inwoners aan cultureel aanbod te zien is. De tweede ring betreft het culturele veld in gemeenten van 30.000 tot 90.000 inwoners. De buitenste ring betreft de grotere gemeenten. Omdat wij een toeristische gemeente met ongeveer 4 miljoen overnachtingen zijn met een rijk cultuur historisch verleden zien we in ook een behoorlijk aanbod in de tweede ring. Door o.a. de programmering in de Grote Kerk bevinden zich ook activiteiten in de buitenste ring.

Integrale benadering cultuur

Het is van belang dat we als gemeente een positie innemen over de door ons gewenste toegevoegde waarde van kunst en cultuur. Publieke toegevoegde waarden voor ons zijn: meer de raakvlakken met andere sectoren te onderzoeken en in te zetten zonder de intrinsieke waarde van cultuur te verliezen. In het plan van aanpak is naast de duidelijk met cultuur gerelateerde instellingen ook tijd gereserveerd voor gesprekken met instellingen uit de sectoren educatie, economie en toerisme en het sociaal domein. We zijn op zoek naar de verbinding.

Cultuur bevordert samenwerking in het sociaal domein

Kunst en cultuur helpen ons om verbinding te hebben met ons gezamenlijk verleden. Ze verwoorden en verbeelden de waarden van onze identiteit. Huizen, straten en pleinen met monumenten maken mensen trots op de eigen buurt en stad. Exposities, koren of brassband/harmonie nodigen mensen uit elkaar op te zoeken in een theater- of museumzaal of in een repetitielokaal. Door in aanraking te komen met kunst en cultuur komen meer talenten tot bloei. Cultuur levert een bijdrage aan de leefbaarheid in de kernen. Steeds vaker zien we dat de culturele sector en de lokale overheid elkaar weten te vinden op het gebied van zorg, bv. een app voor demente bejaarden, slimme straatverlichting en danstherapie voor parkinsonpatiënten.

Cultuur stimuleert de economie

Gemeenten die aandacht besteden aan kunst en cultuur zijn aantrekkelijker dan gemeenten waar minder te beleven valt. Mensen genieten intens van cultuur. Zij hebben (meer) geld over voor wonen in een plaats met cultuur: in een kern die niet alleen veilig, maar ook mooi en uitdagend is. Daarnaast genereren culturele activiteiten zelf ook bedrijvigheid en daardoor werkgelegenheid, bijvoorbeeld in de creatieve sector, bij toeleveringsbedrijven en de horeca. In onze bij uitstek toeristische gemeente verbetert kunst en cultuur de aantrekkelijkheid. Cultuur is een belangrijke kans voor toeristische voorzieningen en bedrijven. Het ligt dan voor de hand dat bedrijven ook een bijdrage leveren aan en verantwoordelijk zijn voor instandhouding van culturele activiteiten. Er ontstaat dan een wisselwerking tussen cultuur en ondernemerschap. De aanwezigheid van kunst en cultuur heeft daarom positieve effecten op de plaatselijke economie en het leefklimaat.

Cultuur en educatie

Cultuureducatie maakt deel uit van het lespakket op de basisscholen. Veerse scholen nemen deel aan de cultuurprogramma's en ontwikkeltrajecten verzorgd door o.a. Kunsteducatie Walcheren en de Zeeuwse Muziekschool. Provinciaal en landelijk wordt het belang van cultuureducatie voor de ontwikkeling van kinderen steeds meer erkend¹. De landelijke regeling Cultuureducatie met Kwaliteit wordt in de periode 2017-2020 in opdracht van de provincie en de gemeenten op Walcheren en in de Oosterschelderegio uitgevoerd door de nieuwe stichting Cultuurkwadraat². Cultuur levert een positieve bijdrage aan ontwikkeling van m.n. leerlingen.

¹www.cultuurparticipatie.nl/ www.decultuurloperzeeland.nl

²www.cultuurkwadraat.nl

foto's Studio Noa Verhofstad

Doelstellingen zoals nu opgenomen in programmabegroting:

Kunstparticipatie

Inwoners en toeristen komen passief in aanraking met professionele artistieke uitingen.
Inwoners en toeristen kunnen als vrijetijdsbesteding actief deelnemen aan kunst.

Instandhouding cultureel erfgoed

In stand houden, en voor inwoners, ondernemers en toeristen actief toegankelijk en levend houden van het cultureel erfgoed van Veere.

Nieuwe aanvullende doelstellingen

Cultuur draagt bij aan de leefbaarheid in de kernen
Cultuur levert een positieve bijdrage aan de plaatselijke economie
Cultuur draagt bij aan de ontwikkeling van leerlingen
Cultureel ondernemerschap in Veere is stevig verankerd

Aanpak en planning

In september/oktober nemen we de raad mee aan de hand van een presentatie van het plan van aanpak.

Aan de hand van een beschrijving van de huidige situatie gaan we in op de verschillende mogelijke rollen, o.a. initiatief fondsenwerving, coproducent/partner, opdrachtgever, right tot challenge, facilitator, van de gemeente t.o.v. cultuur. Voorbeelden van verschillende rollen vind u vanaf blz. 7. We gaan er van uit dat dit per culturele organisatie/project anders kan zijn. Ook zijn mengvormen van de verschillende rollen mogelijk.

Bij de gesprekken maken we gebruik van de dialoogmethodiek³ (appreciative inquiry). Het idee van de methode is simpel en doeltreffend: mensen komen samen en wisselen in

³ www.nederlandindialoog.nl/Dialoogmethodiek/

kleine kring ervaringen uit aan de hand van het thema rol gemeente t.o.v. cultuur. Een dialoog tussen mensen, maatschappelijke organisaties en bedrijven levert dikwijls, naast persoonlijke ervaringen en inspiratie, nieuwe initiatieven op die de onderlinge binding versterken.

Het succes mede afhankelijk van de samenstelling van inspirerende groepen.

<i>Augustus 2017</i>	
Concept raadsvoorstel voorleggen aan college (incl. werkbudget)	
<i>September 2017</i>	
Training gespreksleiders	(in company)
Vorming klankbordgroep (rol is adviserend)	Vertegenwoordigers verschillende sectoren
Interne inspiratiebijeenkomst (incl. klankbordgroep)	i.s.m. extern deskundige Hier gaan we in ieder geval in op de mogelijke rollen van de gemeente t.o.v. cultuur
Externe begeleiders	SWV en externe deskundige
<i>September 2017</i>	
Presentatie gemeenteraad over het proces	<i>21 september algemene commissievergadering</i>
<i>Oktober 2017</i>	
Behandeling informierend raadsvoorstel over proces	5 oktober
Gesprek 1 Gesprekken kunnen nog wisselen in samenstelling afhankelijk van beschikbaarheid.	Musea in Veere, Zeeuws archief
Gesprek 2	CBK Zeeland, kwartiermaker Grote Kerk, Monumenten
Gesprek 3	Toneelverenigingen Westkapelle en Serooskerke, Jeugdraad, ondernemer (horeca) en Kunsteducatie Walcheren
Gesprek 4	Muziekverenigingen (2), basisscholen (2), Muziekschool, ondernemer (detailhandel)
<i>Tussentijdse terugkoppeling klankbordgroep</i>	
Gesprek 5	Kunstroutes (2), ondernemer, musea (2), VVV Zeeland
Gesprek 6	Dorpsraad (2), Stichting Media Walcheren, UCR
Gesprek 7	Zangverenigingen/koren (2), WAD, Ondernemersvereniging

Terugkoppeling klankbordgroep	
Collegevoorstel concept raadsvoorstel	Oktober 2017/januari 2018
<i>Januari of april 2018</i>	In beeld wat is opgehaald /rode draad bepaald Oordeelvormend voorstel aan gemeenteraad
	We hebben dan in beeld wat de gewenste verandering t.o.v. cultuur is bij de stakeholders/klankbordgroep Ook de gewenste rol van gemeente en instellingen/bedrijven is dan bekend. In het voorstel nemen we de route op voor uitvoering van de aan de hand van de rode draad bepaalde ideeën. Splitsen we cultuur op in onderdelen of gaan we voor een totaalplan.
<i>Januari 2018</i>	Uitwerking rode draad in overleg met het veld aan de hand van door gemeenteraad vastgestelde route
<i>Maart 2018 (indien nodig)</i>	Terugkoppeling naar gemeenteraad stand van zaken
	Verdere uitwerking met het veld
<i>Juni 2018</i>	Voorstel aan gemeenteraad (besluitvorming)

Hoofdvragen gesprekken

Wat is de rol van de gemeente t.o.v. cultuur in de veranderde samenleving.

Wat verwachten inwoners (en toeristen), in alle redelijkheid, van de gemeente.

Wat zijn positieve ervaringen.

Wat zijn de raakvlakken met de sectoren economie/toerisme, educatie en sociaal domein.

Wat is de rol van de partners.

Wat is er nodig om een wisselwerking tussen de sectoren tot stand te brengen.

Wat voor rol zou u verlangen van de gemeente.

Hoe is de rol van de gemeente veranderd.

Wat doen we niet meer, wat doen we anders en wat is nieuw

Wat kost dat en hoe zetten we de verandering in.

Wat spreken we af.

Mogelijke regierollen:

De gemeente bepaalt de doelen en de uitvoerende organisaties voeren alleen uit? Dan neigt de regierol van de gemeente naar **opdrachtgever**. Onderdeel van de rol van opdrachtgever kan het initiëren en/of aanjagen zijn

Als de gemeente zelf geen beleidskader met specifieke doelen opstelt maar dit overlaat aan de uitvoerende organisaties (zelfsturende organisatie), dan neigt de regierol van de gemeente naar **facilitator**.

Kunstkameraden

project - coproductie & marketing

Stichting De Cultuurkantine verbindt kunst en cultuur met maatschappelijke organisaties in de zorg en welzijn en betreft daar het bedrijfsleven, de overheid en de culturele sector bij. In het project Kunstkameraden maken jongeren uit de jeugdzorg samen met professionele kunstenaars in een één-op-één situatie een kunstwerk. Verspreid over de provincie meldden zich verschillende jeugdzorgaanbieders en een grote groep kunstenaars aan om te participeren.

Als de doelen en randvoorwaarden in samenwerking met de uitvoerende organisaties worden bepaald, neigt de regierol van de gemeente naar **coproductent**.

Right to Challenge: “Ondernemend Selwerd” stimuleert ondernemerschap én social return in de wijk.

“Ondernemend Selwerd wordt het platform om met ondernemers de wijk en de werkgelegenheid te bevorderen. Dat doen wij vanuit een eigen locatie, het Wijkbedrijf, in de Groningse wijk Selwerd. Met Right to Challenge kregen wij de kans om ons plan in te dienen en hebben nu budget overgedragen gekregen om aan de slag te gaan.”

Bewoners (-organisaties) kunnen zelf het initiatief nemen om een dienst uit te voeren, als zij vinden dat het beter / anders moet. Het initiatief verschuift dan van overheid naar burger: meedoen, eigen initiatief nemen en met dit **Right to Challenge** krijgen bewoners ook de middelen en verantwoordelijkheid. Zo nemen bewoners(-organisaties) taken over die tot nu toe vaak de lokale overheid uitvoert.

Amateurkunstverenigingen	
Brassband Apollo	muziek
Brassband Crescendo	
Chr. Gem. Zangver. "Capella Veerensis"	zang
Chr.Muziekver. Luctor et Emergo	
De Wasschappelse Toneelploeg	toneel
Harmonie Voorwaarts	
Jeugdkoor "Klein Gloria"	
Jongerenkoor "Het Kleinood"	
Linedancegroep Westkapelle	dans
Muziekver. Veere's Genoegen	
Muziekvereniging E.M.M.	
Muziekvereniging O.K.K.	
Popkoor Sing@Sea	
Shantykoor Het Veerse Scheepstuig	
Teken- en Schilderclub Westkapelle	
Toneelclub Serooskerke	
Volksdansgroep Koudekerke	
Volksdansgroep Veere/vrouwenpolder	
Volksdansgroep Westkapelle	
Westkappels Koor	
Zangvereniging "Nut en Genoegen"	
Zangvereniging "Soli Deo Gloria"	

Festivals
lokaal:
Stichting Art and Performance / Schildersweek
Stichting Jazz by the Sea / Jazzfestival
Bigpop
Grieps
regionaal/provinciaal:
Stichting Theaterproductiehuis Zeelandia / Zeeland Nazomer Festival
Bevrijdingsfestival
City off dance

Overige gesubsidieerde instellingen
Stichting Cultuurbehoud Westkapelle
Stichting Het Gilde Walcheren
Stichting Het Zeeuwse Orkest
Stichting Muziekpodium Zeeland
Stichting Zeeuwse Volksuniversiteit

Projectenbudget Cultuur

Subsidie Zoutelande Zingt	2.000,00	Stichting Zoutelande Actief
Subsidie voor Bigpop 2016	750	Stichting BigPop
Subsidie voor uitvoering 2016	500	Brassband Crescendo
Subsidie open atelier 2016	750	Muziekpodium Zeeland
Subsidie project Veere op Stoom 2016	500	Stichting Veere - Schotland
expositie hal Petra Bouwman	2.500,00	CBK Zeeland
subsidie dorpsfilm	500	Comité Dorpsfilm Biggekerke
Culturele dag 65 jaar Molukkers in Koudekerke	500	Molukse Wijkraad Koudekerke
Kunst en cultuurevenement 2016	1.000,00	Ver Kunst en Cultuur Vrouwenpolder
Kunstroute Oostkapelle	500	St Kunstroute Oostkapelle
Kunstroute 2016	750	Ondernemers Vereniging Koudekerke
reparatie infobord Poppekerke Gekrompen dorpen	574,75	Stichting Landschapsbeheer Zeeland
Kunst en cultuurroute midden Walcheren	500	St. Kunst en Cultuurrou M. Walcheren
kunstroute Zoutelande Meliskerke	500	St. Kunst aan de Kust
subsidie shantifestival	1.000,00	Shantykoor Het Veerse Scheepstuig
expositie Polderhuis en Vuurtoren	1.500,00	Stichting Polderhuis Museum
Subsidie Schildersweek 2016	10.000,00	St. Art & Performance Domburg
expositie Ineke Otte	2.500,00	CBK Zeeland
Activiteiten UCR in Museum Veere	1.700,00	St. Delta Cultureel
expositie Gerdi Zwaan	2.500,00	CBK Zeeland
tentoonstelling drie generaties	750	St. Delta Cultureel
tentoonstelling hal	2.500,00	CBK Zeeland

